

Případová studie na téma: „Volitelné předměty na vyšším stupni gymnázia“

Naše škola, Gymnázium v Brně na třídě Kapitána Jaroše 14, se stala součástí pilotního projektu „Tvorba a ověřování ŠVP na gymnáziích“.

Od 1. července 2004 byla škola zařazena mezi 16 pilotních škol, které měly za dva roky vytvořit své školní vzdělávací programy, které měly sloužit jako „vzor“ pro ostatní gymnázia v celé republice při „povinné“ tvorbě ŠVP na každé škole.

Při samotné pilotáži jsme začali dotazníkovým šetřením mezi studenty, pedagogy, rodiči studentů a nedávnými absolventy. Z tohoto šetření jasně vyplynulo, že by si všechny zúčastněné strany přály řadu změn. Některé z nich byly těžko akceptovatelné, požadavek na „profilování“ posledního maturitního ročníku byl však vyhodnocen jako oprávněný a koordinátor školního vzdělávacího programu promítl tento požadavek do nového učebního plánu.

Rozhodli jsme se, že v každém předmětu rozlišíme úroveň „absolvent daného předmětu“ a „maturant z daného předmětu“, tedy že v každém předmětu stanovíme minimum, které musí každý student znát, a dále stanovíme, jak doplníme vše potřebné maturantům z daného předmětu. Klíčovou roli v této problematice hraje systém volitelných předmětů, který níže přikládám k nahlédnutí.

Široké spektrum volitelných předmětů umožňuje našim studentům opravdu možnost jejich profilace a je efektivním nástrojem, jak shromáždit v maturitním ročníku skupinu lidí se stejným „zájmem“, tedy skupinu lidí, v níž se pracuje efektivněji a rychleji. Je to účinný nástroj, jak v maturitním ročníku udržet pozornost studentů i „pár dní“ před maturitou.

Navíc při realizaci tohoto systému v maturitním ročníku jsme zjistili, že nám (lehce) klesla průměrná absence ve třídě a že studenti jsou velmi rádi, že již nejsou „obtěžováni“ nadstandardními požadavky v oborech, které nebudou dále na vysoké škole studovat.

Uvedený systém má však i své mouchy. Jak „přinutit“ studenta, aby nešel cestou minimálního odporu a nevolil si předměty, kterými lehce „proklouzne“? Jak zajistit studentovi více volitelných předmětů, který by potřeboval z toho důvodu, že se bude hlásit na vícero vysokých škol různého zaměření? Jak organizačně zvládnout studium ve čtvrtém ročníku? Jak sestavit rozvrh pro každého čtvrtáka zvlášť tak, aby pokud možno neměl v rozvrhu žádná okna a výuka mu ubíhala plynule? Jak „vyrobit“ jeden volitelný seminář pro studenty z různých větví (matematická, všeobecná) tak, aby každý student v něm našel to své?

Na tyto otázky hledáme na našem gymnáziu odpovědi. Jak se nám to daří, to necht' poví naši absolventi, kteří byli provedeni naším ŠVP. První absolventy našeho ŠVP jsme vyrobili v roce 2010 a jejich autoevaluační dotazníky nám v leččems pomohly.

Na závěr uvádím slíbený přehled systému volitelných předmětů na našem gymnáziu.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	matematická třída				všeobecná třída			
Osmileté studium	V.	VI.	VII.	VIII.	V.	VI.	VII.	VIII.
Čtyřleté studium	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
1. volitelný předmět	-	-	-	-	-	2	2	2
2. volitelný předmět	-	-	2	2	-	-	2	2
3. volitelný předmět - profilace	-	-	-	2	-	-	-	8
4. volitelný předmět - seminář	-	-	-	2	-	-	-	2
5. volitelný předmět - seminář	-	-	-	2	-	-	-	2

1. volitelný předmět jeden předmět z nabídky:

Cvičení z matematiky a fyziky
Molekulární biologie
Informatika a programování
3. cizí jazyk
Latina
Dějiny umění

2. volitelný předmět jeden předmět z nabídky:

Deskriptivní geometrie
Informatika a programování (pouze pro žáky matematických tříd)
Cvičení z biologie a chemie
Anglická konverzace
Konverzace v 2. cizím jazyce
Latina, není-li zvolena jako 1. volitelný předmět
Ekonomika
Dějiny umění, nejsou-li zvoleny jako 1. volitelný předmět

3. volitelný předmět všeobecná třída

Volba jedné ze dvou profilací:

Jazykově - humanitní profilace:

jeden předmět z nabídky:

Matematika 2 - 4 hodiny
Matematika pro život - 2 hodiny

dále tři nebo dva z následujících předmětů do celkového součtu 8 hodin
(každý 2 hodiny týdně)

Anglická konverzace, není-li zvolena jako 2. volit. předmět
Konverzace v 2. cizím jazyce, není-li zvolena jako 2. volit. předmět
Latina, není-li zvolena jako 1. nebo 2. volit. předmět
Sociální geografie
Dějepis 2
Reálie anglicky mluvících zemí

Přírodovědná profilace:

jeden předmět z nabídky:

Matematika 2 - 4 hodiny

Matematika pro život - 2 hodiny

dále tři nebo dva z následujících předmětů do celkového součtu 8 hodin
(každý 2 hodiny týdně)

Fyzika 2

Chemie 2

Biologie 2

Fyzická geografie

Informatika a programování 2

Anglická konverzace, není-li zvolena jako 2. volit. předmět

Konverzace v 2. cizím jazyce, není-li zvolena jako 2. volit. předmět

Latina, není-li zvolena jako 1. nebo 2. volit. předmět

3. volitelný předmět matematická třída – jeden předmět z celé nabídky (kromě matematiky, matematiky pro život a fyziky 2)

4. a 5. volit. předmět dva předměty z nabídky:

Seminář z českého jazyka a literatury

Aplikace matematiky (jen pro žáky matematické třídy)

Seminář z matematiky (jen pro žáky všeobecné třídy)

Seminář z fyziky

Seminář z chemie

Seminář z biologie

Seminář ze zeměpisu

Seminář z dějepisu

Seminář z informatiky (jen pro žáky, kteří zvolili informatiku
a programování jako 1. nebo 2. volitelný předmět)

Seminář ze společenských věd

Filosofie a etika

Psychologie a sociologie

Seminář z ekonomiky (jen pro žáky, kteří zvolili ekonomiku jako 2. volit.
předmět)

Seminář z dějin umění (jen pro žáky, kteří zvolili dějiny umění jako 1. nebo
2. volit. předmět)

Zdroje: Školní vzdělávací program (Čtyřleté všeobecné studium), Gymnázium Brno, třída
Kapitána Jaroše 14., s platností od 1. 9. 2009, s. 18
[Cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <http://www.jaroska.cz/files/svp/ctyrlate-vseobecne-2009.pdf>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ